

10. Koncert

Søndag den 28. august 2011 kl. 16.00 i Sorø Klosterkirke

Koncertintroduktion kl. 15.45

FINALEKONCERT med Kor og Orkester

Program: Mendelssohn og Puccini

Varighed: Ca. 1½ time med pause

Entré: 130 kr.

Dette års finalekoncert byder på Puccinis festlige Messe: Messa di Gloria, som var Puccinis eksamensopgave fra Istituto Musicale Pacini. Værket viser frem mod Puccinis karriere som operakomponist og giver glimt af de dramatiske effekter, som han senere skulle bringe frem på scenen. De effektfulde partier for tenor- og bassolist er mere dramatiske end normalt i kirkemusik, ligesom værkets orkestrering og dramatik er interessant og måske kan sammenlignes med Verdis Requiem.

Før Messa di Gloria er der musik af Mendelssohn på programmet. Vi skal høre Det Unge Kammerorkester spille Mendelssohns Symfoni nr. 4 i A-dur, opus 90, bedre kendt som den italienske. Symfonien er skrevet efter en rejse i Italien fra 1829 til 1831, og den fik uropførelse i 1833. Det hele er lagt i hænderne på Svend Lyngberg-Larsen, som er dirigent for Chorus Soranus.

Medvirkende:

Chorus Soranus og Vestsjællands Kammerkor

Det Unge Kammerorkester

Adam Riis, tenor

Ole Støvring Larsen, baryton

Svend Lyngberg-Larsen, dirigent

Chorus Soranus er dannet i 1967 og var gennem de første 39 år ledet af Knud Vad . Chorus Soranus har i disse år haft en omfattende koncertvirksomhed både i ind- og udland. Siden foråret 2007 har koret fortsat det høje aktivitetsniveau - nu ledet af Svend Lyngberg-Larsen, Chorus Soranus er et amatørkor bestående af ca. 45 sangere fra hele Sjælland.

Vestsjællands Kammerkor er grundlagt i 1999 af Kalundborg og omegns organister. Koret er klassisk kammerkor på omkring 25 medlemmer og synger ca. 10 koncerter årligt med et bredt favnende repertorie. Koret ledes af midlertidigt af Niels Wakabayashi.

Adam Riis er født i 1978. Han begyndte at synge i Københavns Drengekor, hvorefter han uddannede sig på MGK/Gymnasium på Sankt Annæ Gymnasium. I 2005 tog han diplomeksamen fra Det Kongelige Danske Musikkonservatorium.

Ole Støvring Larsen er en erfaren og alsidig sanger med en stemme, der har en fantastisk spændvidde fra bas til tenor. Han har modtaget undervisning af Solvejg Lumholdt, Fabio de Acevedo, Ole Hedegaard, Ernst-Cerold Schramm
Født 1957 på Frederiksberg

Svend Lyngberg-Larsen er fra barnsben bekendt med den klassiske musik gennem Sankt Annæ Gymnasium, Københavns Drengekor og Københavns Universitet samt Christian Albrechts Universitet i Kiel. Han er uddannet i sang hos koncertsanger Volmer Høgbøll, cand.phil. Ulrik Soelberg og operasanger Niels Brincker. Sideløbende fløjtestudier hos Kgl. Kapelmusikus Verner Nicolet. Siden 1985 lærer i gymnasiet, fra 1992 ved Sorø Akademis Skole.

Program:

Felix Mendelssohn (1809-1847)
Symfoni nr. 4 i A-dur, opus 90:

Allegro Vivace,
Andante con moto,
Con Moto moderato,
Saltarello: Presto

“Det unge Kammerorkester”
Dir. Svend Lyngberg

Pause

Giacomo Puccini (1858-1924)
Messa di gloria for soli, kor og orkester

Kyrie
Gloria
Credo
Sanctus e Benedictus
Agnus Dei

Adam Riis – tenor
Ole Støvring Larsen – bas
Chorus Soranus og Vestsjællands Kammerkor
”Det unge Kammerorkester”
Dir. Svend Lyngberg

Tekster:

Kyrie eleison
Christe eleison
Kyrie eleison

*Herre, forbarm dig
Kristus, forbarm dig
Herre, forbarm dig*

Gloria in excelsis Deo. Et in terra pax hominibus bonæ voluntatis. Laudamus te. Benedicimus te. Adoramus te. Glorificamus te. Gratias agimus tibi propter magnam gloriam tuam. Domine Deus, Rex caelestis, Deus Pater omnipotens. Domone Fili unigenite Jesu Christe. Domine Deus Agnus Dei Filius Patris. Qui tollis peccata mundi, miserere nobis. Qui tollis peccata mundi, suscipe deprecationem nostram. Qui sedes ad dexteram patris miserere nobis. Quoniam tu solus sanctus. Tu solus Dominus. Tu solus altissimus, Jesu Christe. Cum Sancto Spiritu in gloria Dei Patris. Amen.

Ære være Gud I det høje, og fred på jorden for mennesker med god vilje. Vi lover dig. Vi velsigner dig. Vi tilbeder dig. Vi lovpriser dig. Vi takker dig for din store herlighed. Herre vor ud, himmelske Konge, Gud almægtige Fader. Herre, du enbårne Søn, Jesus Kristus, Herre vor Gud, Guds lam, Faderens Søn. Du, som borttager verdens synder, forbarm dig over os. Du, som borttager verdens synder, tag imod vor bøn. Du, som sidder ved Faderens højre, forbarm dig over os. Thi du alene er hellig, du alene Herre, du alene den højeste, Jesus Kristus, med Helligånden i Gud Faders herlighed. Amen.

Credo in unum Deum, Patrem omnipotentem, factorem coeli et terræ, visibilium omnium et invisibilium. Et in unum Dominum, Jesum Christum, Filium Dei unigenitum. Et ex Patre natum ante omnia sæcula. Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero. Genitum, non factum, consubstantialem Patri: Per quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines et propter nostram salutem descendit de coelis. Et incarnatus est de Spiritu Sancto ex Maria Vergine: Et homo factus est. Crucifixus etiam pro nobis: sub Pontio Pilato, passus et sepultus est. Et resurrexit tertia die, secundum scripturas. Et ascendit in coelum: sedet ad dexteram Patris. Et iterum venturus est cum Gloria judicare vivos et mortuos: cujus regni non erit finis. Et in Spiritum Sanctum, Dominum et vivificantem: qui ex Patre Filioque procedit. Qui cum Patre et Filio simul adoratur et conglorificatur. Qui locutus est per prophetas. Et unam, sanctam, catholicam et apostolicam Ecclesiam. Confiteor unum baptisma in remissionem peccatorum. Et expecto resurrectionem mortuorum. Et vitam venturi sæculi. Amen.

Jeg tror på én Gud, den almægtige Fader, Himlens og jordens, alle synlige og usynlige tings skaber. Og på én Herre, Jesus Kristus, Guds enbårne Søn, som er født af Faderen forud for alle tider. Gud af Gud, lys af lys, sand Gud af den sande Gud, født, ikke skabt, af samme væsen som Faderen, ved hvem alt er skabt. Som for os mennesker og for vor frelses skyld er nedstegen fra Himlen og har påtaget sig kød ved Helligånden af Jomfru Maria og er blevet menneske. Han er også blevet korsfæstet for os, pint under Pontius Pilatus og begravet. Og han er opstanden på den tredje dag efter skrifterne, og opfaren til Himlen. Han sidder ved Faderens højre hånd. Og han skal komme igen med herlighed for at dømme levende og døde. Og på hans rige skal der ikke være ende. Og på

Helligånden, Herren og levendegøreren, som udgår fra Faderen og Sønnen, og som tillige med Faderen og Sønnen tilbedes og forherliges. Som har talt ved profeterne. Og én hellig, katolsk og apostolsk Kirke. Jeg bekender én dåb til syndernes forladelse. Jeg venter de dødes opstandelse og livet i den tilkommende evighed. Amen.

Sanctus, sanctus, sanctus Dominus Deus Sabaoth. Pleni sunt caeli et terra gloria tua. Hosanna in excelsis.

Hellig, hellig, hellig er Herren, hærskareres Gud. Himmel og jord er opfyldt af din herlighed. Hosanna i det høje.

Benedictus qui venit in nomine Domini. Hosanna in excelsis.

Velsignet være han, som kommer i Herens navn. Hosanna i det høje.

Agnus Dei qui tollis peccata mundi, miserere nobis. Agnus Dei qui tollis peccata mundi, miserere nobis. Agnus Dei qui tollis peccata mundi, dona nobis pacem.

Guds lam, du, som borttager verdens synd, forbarm dig over os. Guds lam, du, som borttager verdens synd, forbarm dig over os. Guds lam, du, som borttager verdens synd, giv os fred.

Programnoter:

Felix Mendelssohn (1809-1847)

Symfoni nr. 4 i A-dur, opus 90

Mendelssohn er en typisk repræsentant for det moderne unge menneske i 1800-tallet, og han tog på dannelsesrejser til både Skotland og Italien. I Skotland kunne han nyde naturens vildskab, mens han i Italien kunne nyde folkeligheden og kulturen. Indtrykkene fra begge dannelsesrejser blev til symfonier, nemlig den 3. og den 4.

Mendelssohns Symfoni nr. 4 i A-dur, opus 90, bedre kendt som den italienske, er skrevet efter en rejse fra 1829 til 1831, og den fik uropførelse i 1833. Den italienske symfoni blev ikke udgivet i Mendelssohns levetid, da han ikke selv var helt tilfreds med den. Første sats er imidlertid nok noget af det mest populære Mendelssohn har skrevet, og den ligefrem damper af italienskhed med et smukt og sangbart tema.

I et brev til forældrene skriver Mendelssohn: ”Dette er Italien! Og nu er det begyndt, som jeg altid har syntes ... måtte være den højeste glæde i livet. Og jeg elsker det. Dagen i dag har været så rig, at nu til aften må jeg samle mig lidt, og så skriver jeg til Eder for at takke Dem, kære forældre, for at have givet mig alt denne lykke. ”

Og senere til søsteren Fanny: ”Den ’italienske’ symfoni gør store fremskridt. Det vil være det fornøjeligste stykke jeg nogensinde har gjort, især den sidste sats. Jeg har ikke fundet noget til den langsomme sats endnu, men det tror jeg, at jeg vil finde i Napoli.”

Den *italienske symfoni* blev færdig i Berlin den 13. marts 1833, efter bestilling på en symfoni fra "Det filharmoniske Selskab" i London, og Mendelssohn stod i spidsen for førsteopførelsen i London den 13. maj 1833. Symfoniens succes og Mendelssohns popularitet påvirkede udviklingen af britisk musik i resten af århundredet. Men Mendelssohn forblev mærkeligt nok utilfreds med den, der kostede ham, som han sagde, nogle af de bitreste øjeblikke i hans karriere. Han reviderede den i 1837 og havde endda planer om at skrive alternative versioner af den anden, tredje og fjerde sats. Symfonien udkom først på tryk i 1851 efter Mendelssohns død.

Den glade første sats, der er komponeret i sonateform, efterfølges af den langsomme d-mol-sats, som er opstået under indtryk af en religiøs procession, Mendelssohn var vidne til i Napoli. Den tredje sats er en menuet, hvor iøjrefaldende waldhorn bliver introduceret i trioen, mens finalesatsen indeholder dansemelodier fra den romerske saltarello og den napolitanske tarantella.

Giacomo Puccini (1858-1924)

Messa di gloria

Puccini blev født i Lucca i Toscana ind i en familie, der havde været musikere i fem generationer. I 1880 blev Puccini indskrevet på konservatoriet i Milano med økonomisk hjælp fra en slægtning og et stipendium. Her studerede han komposition hos Amilcare Ponchielli og Antonio Bazzini. Samme år, i en alder af 21 år, komponerede han sin Messa færdig, som markerer kulminationen på hans læretid og samtidig på families lange forbindelse med kirkemusikken i Lucca.

Selv om Puccini selv gav værket titlen 'Messa', kendes værket i dag som hans 'Messa di Gloria', bl.a. fordi gloria-satsen både er iøjrefaldende og udgør en betragtelig del af messen. Credo-delen blev opført første gang allerede i 1878. Nogle forskere mener at der ligger en tidligere motet til grund for Kyrie-satsen. Det forekommer sandsynligt, at Puccini var i tidnød forud for førsteopførelsen. Således kan man forklare, at Sanctus er påfaldende kort i forhold til de forudgående satser. I øvrigt kan det nævnes, at Puccini genanvender Kyrie-satsen i operaen "Edgar", ligesom "Agnus Dei" genfindes i danse-madrigalen i 2. akt af "Manon Lescaut".

Værket viser frem mod Puccinis karriere som operakomponist og giver glimt af de dramatiske effekter, som han senere skulle bringe frem på scenen; de effektfulde partier for tenor- og bassolist er mere dramatiske end normalt i kirkemusik, ligesom værkets orkestrering og dramatik er interessant og måske kan sammenlignes med Verdis Requiem.

Efter en opførelse den 12. juli 1880, som blev meget rost, blev værket imidlertid ikke opført igen. Der kan kun gættes på årsagen. Måske ville Puccini ikke kendes ved sit ungdomsværk. Måske fandt den katolske kirke ikke behag i musikken, som kunne opfattes som for verdslig. Først i 1950 bragte den amerikanske præst og musikvidenskabsmand Dante del Fiorentino værket frem i lyset igen, hvor messen har nydt stor popularitet, bl.a. på grund af dens mange medrivende melodier.